

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308
Bank 7058.05.99611
leder@nofoa.no
www.nofoa.no

Til

Oslo kommune
Plan- og bygningssetaten

Deres ref.nr.: 200900654

Vårt ref.nr.

Oslo, 6. april 2011

Vedrørende mangelfull registrering av ornitologiske verdier og hulltrær i planområdet for Ekeberg skulptur- og kulturminnepark

Vi viser til reguleringsplan for Ekeberg skulptur- og kulturminnepark. Ut fra det vi kan se er det klare mangler i kartleggingen av fuglelivet.

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo Akershus (NOF OA) vil derfor gjenta og forsterke kravet om at det *må* gjennomføres en systematisk undersøkelse i perioden april–juni av fuglelivet i planområdet for skulpturpark og de nærmeste tilgrensende områdene på Ekeberg. Bakgrunnen er at det kun er gjennomført en tredagers befarings og at konklusjonene i fuglerapporten fra 12. juni 2010 er mangelfulle, da særlig med hensyn på *forekomsten av hulltrær*. Fuglelivet på Ekeberg må også ses i et større perspektiv. Hele planområdet har B-verdi og er et regionalt viktig naturområde. Det er også randsone til naturreservatet.

Med basis i god lokal kunnskap om Ekeberg, kjenner NOF OA til at det er usedvanlig god forekomst av hulltrær i **hele** planområdet. Dette står i sterk kontrast til fagrappporten for fugl, som konkluderer slik: «*Ved sistnevnte punkt finnes også et parti med hulltrær, de eneste som ble sett i planområdet*». Det er altså behov for mer enn en tredagers befarings for å kartlegge områdets fuglefauna tilfredsstillende. For å underbygge dette har vi lenger ut i dette brevet lagt inn bilder med tekst fra ulike deler av planområdet, som viser forekomsten av hulltrær.

Hulltrær har en høy biologisk verdi, da gamle spettehull brukes som bolig for hulerugende arter som skogdue, kattugle, stær og mange meisearter, og som koloni-lokalitet for flere flaggermusarter. Ødelegger man en god spettelokalitet skremmer man derfor ikke bare bort spetteartene, men tvinger også en god del andre fuglearter og flaggermus vekk fra området. Om man ikke mister hulerugende arter og flaggermus helt i området, er det høyest sannsynlig at antallet vil gå drastisk ned.

Fagrappporten for fugl oppsummerer følgende: «*De fleste reirhullene er laget i svartor og alle hull er på en størrelse som tilsvarer flaggspett. Hekkende flaggspett ble konstatert i et av trærne på nevnte koordinatpunkt. Her ble det også sett flere trostereir. Partiet er (eller burde være) en del av naturtypelokalitet nr. 1251 (registrert i kommunens database) (Blindheim 2008) med rik sumpskog, verdsatt som viktig (verdi B). Grensene for planområdet går stort sett utenfor denne naturtypelokaliteten, men dette bør dobbeltsjekkes, for det kan se ut som partiet med hulltrær (og rik sumpskog) kan befinne seg så vidt innenfor planområdet*».

Dette partiet i rik sumpskog i 1251 er utvilsomt et viktig område på Ekeberg. Det er planlagt fornminnepark her i planforslaget for Ekeberg by og idrettspark, noe som ikke bør gjennomføres. Men det er også mange hulltrær spredt i hele planområdet for selve skulpturparken, særlig i furu og bjørk. Det er også hull etter andre arter enn flaggspett, jfr. bildene bak.

I rapporten står det videre «Reirhull etter svartspett ble ikke registrert, så det er mindre sannsynlig at skogdua er hekkefugl innenfor planområdet, selv om et skogdue-par tidligere er observert på Ekeberg. Observasjonen ble gjort innenfor naturtypelokalitet nr. 1420 (Blindheim 2008) og siden bare ca. halvparten av denne naturtypelokaliteten ligger innenfor planområdet, er det mulig skogduene holder til i den andre halvdel, altså så vidt utenfor planområdet».

Skogdue er, etter det NOF OA kjenner til, ikke observert i det siste, men det finnes hull etter andre arter enn flaggspett, og i den delen av 1420 som tilhører planområdet – etter utvidelsen sommeren 2009 – er det spesielt ett rikt hulltre med hull i ulike størrelser og former. I området rundt dette hulltreet er det grunn til å advare mot inngrep som innebærer mange mennesker og lys, som den planlagte skulpturstien. Også andre steder i og like utenfor planområdet er det hulltrær med ulike hull, også i den andre delen av 1420.

Rapporten er altså svært mangelfull med hensyn til hulltrær. Når den likevel legges til grunn for planforslaget, blir det følgelig ikke tatt hensyn til de naturverdier som faktisk fins i planområdet. Inngrep som skulptursti med lys og skulpturer, og lyssetting også av eksisterende gangveier, skjer da nær viktige hulltrær. Det er ganske mange flaggspetter i området og grønnspett er også observert. Dvergspett er sett i nabolaget tidligere, og som rapporten sier: «selve planområdet har flere partier som harmonerer med artens biotopkrav».

NOF OA mener det kan være grunn til å advare mot inngrep langt flere steder enn i og nord for 1251. Det fins reirhull av ulike størrelser og former i hele planområdet, som innbefatter lokalitetene 1253, 389 og deler av 1420. Det er sannsynligvis flere hekkende flaggspettpar, da flere er hørt trommende i og rundt skulpturstiområdet. Det er også stor mulighet for andre hekkende spettearter, og det er sannsynligvis ett svartspett hull som kan gjenbrukes, i skogen mellom slettene. Generelt er fuglelivet svært rikt i den åpne furuskogen som grenser til naturreservatet.

I planforslaget er det ikke lagt stor nok vekt på funnene av bøksanger. Sentrale deler av området er en typisk bøksangerlokalitet på skrånende, fuktig underlag. Etter NOF OAs syn vil inngrep i dette området ha stor negativ konsekvens for naturmangfoldet, ikke middels negativ slik det konkluderes i planforslaget.

Nedenfor ses bilder og beskrivelser av noen hulltrær i planområdet. NOF OA mener området må undersøkes og kartlegges grundig med hensyn på fuglelivet.

Bildene er tatt av Marit Bache, et medlem av NOF OA, og som kjenner området godt.

Med vennlig hilsen

Håkan Billing
leder

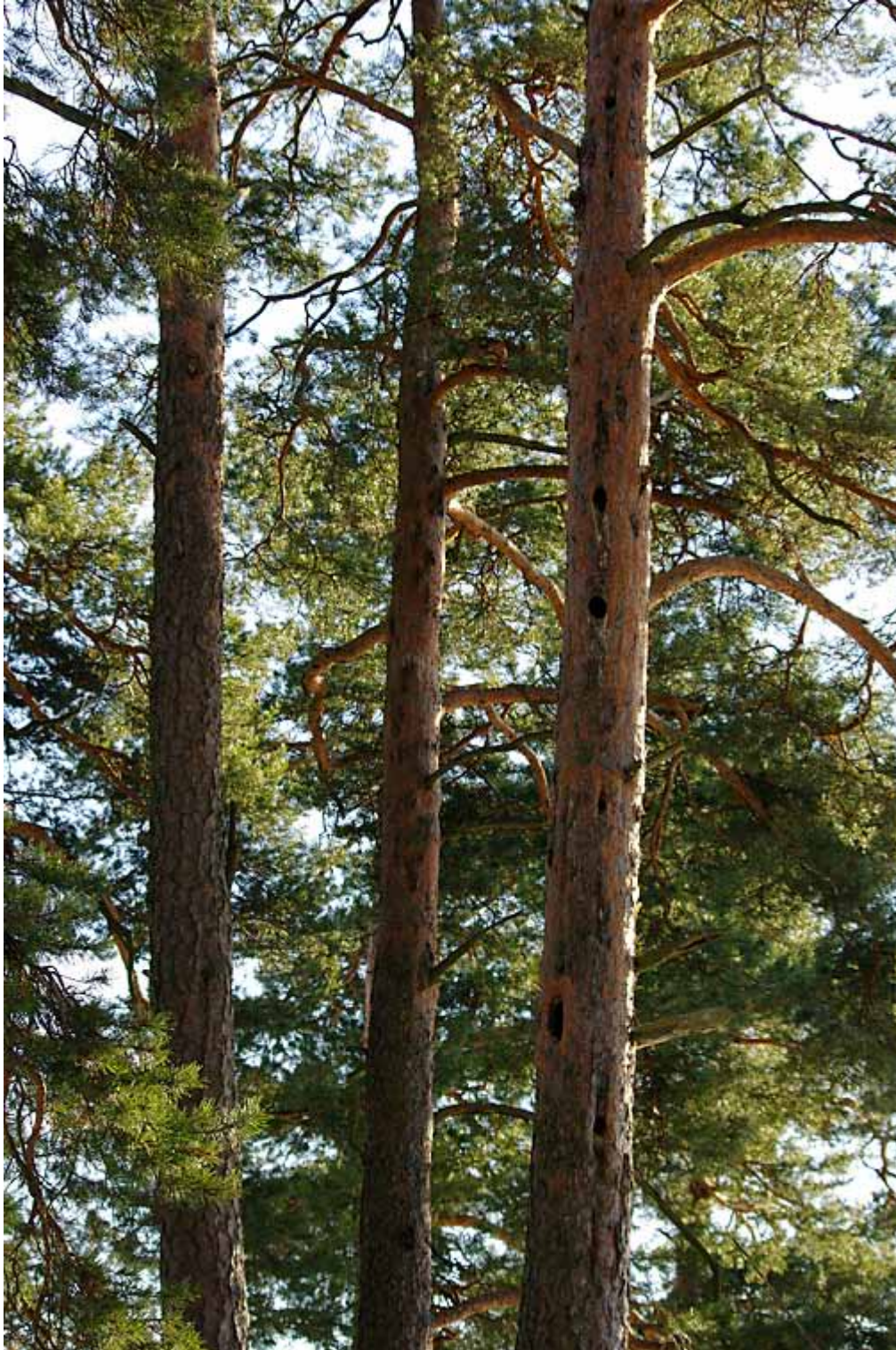
Kopi:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernavdelingen
Oslo kommune, Friluftsetaten
SABIMA

Verdifulle hulltrær i planområdet for mulig skulptur- og kulturminnepark

Skulpturstiområdet

Et viktig hulltre befinner seg i skogholtet mellom Ridesletta og Svenskesletta, ytterst få meter unna planlagt ny grusvei med lys og skulpturer. Dette er en svær furu med minst seks hull i ulike størrelser og former.

En grønnspett hann er sett flere ganger i det overnevnte området i mars 2011.

Treet ligger i «spetteskogen» mellom slettene, like nord for Tyskertrappa.

Grønnspeppen inspiserer et hull i mars 2011.

Også en gammel stolpe i samme område er blitt hulltre. Denne har minst tre hull. Her med et flaggspepppar våren 2010.

Dette hulltreet, en bjørk, står i den traseen som er planlagt som «skulptursti», få meter unna de to ovenfor nevnte hulltrærne.

Det er få meters avstand mellom alle de ovenfor nevnte hulltrærne. De ligger i den nordligste delen av lokalitet 1420, nord for Tyskertrappa og sør for kirkegårdsmuren.

Her er hulltrebjørka, ved stien som kan bli grusvei med lys og skulpturer.

Sørøst for denne bjørken ligger et hulltre hvor grønnspett er observert. Men også nord for bjørka finnes interessante trær, også liggende døde trær. Vi er nå kommet til den sørvestlige delen av lokalitet 1253, nord for kirkegårdsmuren. Det er flere hulltrær i dette området, og bør kartlegges mer nøye.

I skråningen opp fra Gamlebyen, i lokalitet 389 i Geitespranget, rett ovenfor stikryss hvor Munchplattung er planlagt, er det et tydelig hull etter hekking.

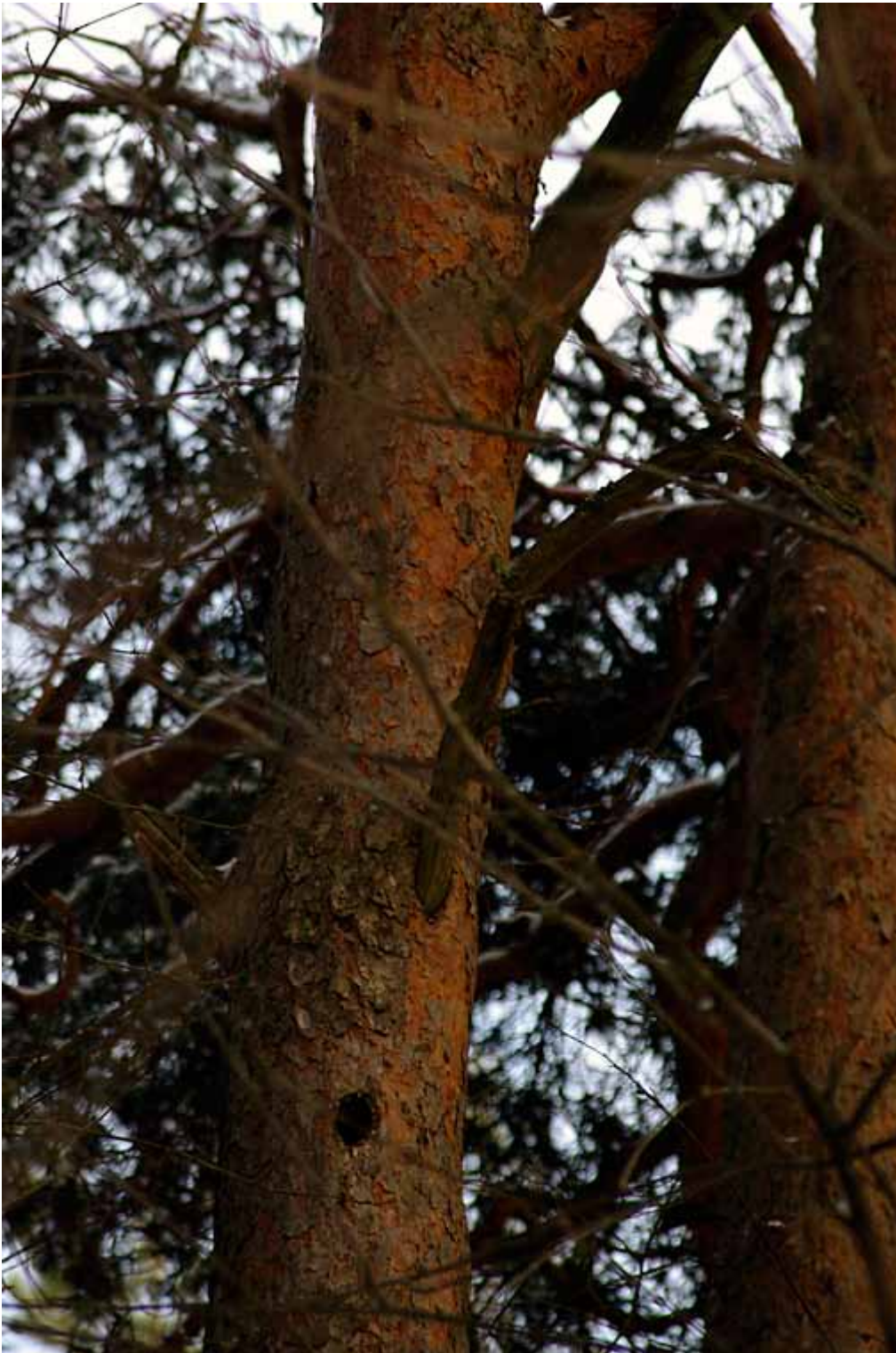

I kjerneområde 4, hvor hovedgangveien fra campingplassen går forbi bekken, er det både nye og gamle hulltrær av furu. Hullet på bildet under er neppe i bruk mer som reirhull. Dog er slike trær svært verdifulle for matsøk, og inneholder er rik insektsfauna. *Døde trær av denne typen må ikke fjernes!*

Få meter vest for furua på bildet ovenfor, står en stor frisk furu med ett nytt hull, sannsynligvis fra i fjor.

Treet står i skogen mellom bekken og vannspeiltomta, like ved gangveien, nordøst for vannspeiltomta. Denne furua ligger i lokalitet 1253, enten inne i eller rett utenfor kjerneområde 4.

Men også langs gangveien vest for vannspeiltomta mot Ridesletta, fortsatt i 1253, er det hulltrær. Dette er relativt nytt og ligger ikke så langt fra hytta. Det ligger øst for gangveien og har minst 3 hull.

I hele lokalitet 1253 og videre i 1420 er det spetteskog med hulltrær overalt. Det er hull både i furu- og bjørketrær. Treet på bildet over befinner seg i denne skogen.

Å vise alle lokalitetene blir for mye, men noen flere hulltrær tar vi med: på paviljong-tomta står det en bjørk hvor det har vært hekking (man må lete litt etter hullet).

Ved villaene i Kongsveien står det en gammel furu med flere hull i ulike størrelser.

Det er ikke bare i lokalitet 1251 eller like nord for denne, det er hulltrær. Det er ikke gjort en fullstendig undersøkelse av planområdet, men NOF OA ønsker med denne rapporten å vise at **hele** planområdet har hulltrær. Det er for øvrig også andre lokaliteter enn 1251 *utenfor* planområdet hvor det er hulltrær. I den sørlige enden av 1420, eller så vidt inn i 1252 (?), kan man f.eks. finne en osp med minst tre hull.

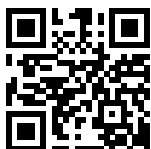
Et annet eksempel er denne tørrgrana i skogteigen i det sørvestre hjørnet av familieområdet. Den har 13 hull!

Konklusjon

NOF OAs konklusjon er at hele området har et betydelig antall svært verdifulle levende og døde hulltrær. Noe lignende er antagelig ikke å finne innenfor Oslo bykjerne. Gammelskog har et svært rikt biomangfold, og et så naturrikt voksenskogområde i en storby bør en være stolt over, og verne etter beste evne. Det vil være et stort tap for byen hvis disse verdifulle trærne må vike for noen skulpturer.

Derfor er det høyst påkrevet at området kartlegges nøye med hensyn på fuglelivet, og at det gjennomføres en grundig kartlegging av verdifulle trær, og at disse bevares. Likeså er det viktig at en ikke skader omkringliggende biotoper. Ved planlegging og kanalisering av menneskelig ferdsel må en ta nødvendige naturhensyn, hvis områdets biologiske mangfold ikke skal forringes.

<http://nofoa.no/sak/174>